

Energistyrelsen

Høringsnotat vedrørende udkast til bekendtgørelse om midlertidig ordning for tilskud til varmepumper der installeres af energitjenesteleverandører hos varmekunder, hvis fjernvarmeforsyning fra et grundbeløbsværk nedlægges

Kontor/afdeling
Center for Forsyning

Dato
26. august 2019

J nr. 2019 - 5776

/TKWI/NVK

Energistyrelsen har i perioden 12. april - 19. maj 2019 haft udkast til bekendtgørelse om midlertidig ordning for tilskud til varmepumper der installeres af energitjenesteleverandører hos varmekunder, hvis fjernvarmeforsyning fra et grundbeløbsværk nedlægges, i høring. Energistyrelsen har modtaget i alt 10 høringssvar.

Følgende høringspart har angivet, at de ikke har bemærkninger til udkast til bekendtgørelse: Dansk Arbejdsgiverforening.

Følgende høringsparter har afgivet bemærkninger til udkast til bekendtgørelse: FSR – danske revisorer, Dansk Gasteknisk Center a/s, LS energi, TEKNIQ Arbejdsgiverne, Dansk Fjernvarme, Dansk Byggeri, BL – Danmarks Almene Boliger, Intelligent Energi og Forbrugerrådet Tænk.

Nedenfor gennemgås de væsentligste punkter i de indkomne høringssvar samt Energistrelsens bemærkninger hertil. Der gøres opmærksom på, at høringssvarene alene er gengivet i hovedtræk. Ønskes detaljerede oplysninger om svarenes indhold henvises til de fremsendte høringssvar. Høringsnotatet behandler alene høringssvar relateret til udkast til bekendtgørelse om midlertidig ordning for tilskud til varmepumper der installeres af energitjenesteleverandører hos varmekunder, hvis fjernvarmeforsyning fra et grundbeløbsværk nedlægges.

De modtagne høringssvar vedrører følgende emner:

- A. Afgrænsning af ordningen til "varmepumper på abonnement"
- B. Udvælgelse af fire leverandører
- C. Tekniske krav til varmepumpen
- D. Sammentænkning med andre energibesparelser
- E. Indregning af omkostninger
- F. Tekstnære bemærkninger
- G. Øvrige

Energistyrelsen

Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V

Niels Bohrs Vej 8
6700 Esbjerg

T: +45 3392 6700
E: ens@ens.dk

www.ens.dk

A. Afgrænsning af ordningen til ”varmepumper på abonnement”

TEKNIQ Arbejdsgiverne anfører, at det er problematisk, at der alene ydes tilskud til varmepumper på abonnement. Ordningen udgør en urimelig forskelsbehandling af varmekunder, som ønsker at eje deres egen varmepumpe frem for at have en abonnementsløsning. TEKNIQ Arbejdsgiverne anfører endvidere, at økonomien for de to forskellige løsninger over en 10-årig periode ligger indenfor 2 pct. af hinanden.

Intelligent Energi anfører, at varmepumper på abonnement er en forretningsmodel, der allerede er tildelt tilskud via puljer til at fremme markedsmodeller i hhv. det private og erhvervet. Der bør dermed være de samme rammevilkår for varmepumper uafhængig af, hvor finansieringen kommer fra.

BL – Danmarks almene boliger anfører, at de gerne vil sikre, at der er lige mulighed for både husejere og lejere, så tilskuddet tildeles pr. boligenhed.

Dansk Fjernvarme spørger, om det har betydning, at der er tale om en erhvervsvirksomhed, da der ikke i alle tilfælde vil være tale om enkelthuse.

LS Energi anfører, at tilskuddet bør ydes direkte til slutbrugeren og ikke til udvalgte energitjenesteleverandører. LS Energi anfører endvidere, at man for ikke at risikere at løbe tør for midler burde give tilskuddet som f.eks. et skattefradrag på 30.000 kr. i en 5-årig periode, herunder at skattefradraget burde kunne øges til 50.000 kr., hvis man samtidig installerer et VE-energiproducerende anlæg på min. 3 kW.

Energistyrelsen bemærker, at ordningen til varmepumper på abonnement ikke har til formål at fremme en bestemt forretningsmodel. Formålet med ordningen er derimod, at varmekunder ved et fjernvarmeværk, som lukker, er sikret en alternativ og attraktiv individuel varmeløsning. I den forbindelse har det været afgørende at kunne tilbyde en løsning til varmekunder, for hvem en individuel løsning – f.eks. i form af indkøb af en individuel varmepumpe – kan være praktisk og økonomisk uoverskuelig. Derfor er der truffet en politisk beslutning om at udforme ordningen som tilskud til varmepumper på abonnement.

Energistyrelsen bemærker, at det ikke fremgår af udkast til bekendtgørelsen, at tilskuddet kun tildeles private. Ordningen omfatter således både husejere og lejere, ligesom erhvervsvirksomheder også er omfattet af ordningen. Tilskuddet begrænser sig dog til én varmepumpe pr. adresse, jf. § 3, stk. 3.

Det er endvidere Energistrelsens vurdering, at varmepumper på abonnement sikrer den mest hensigtsmæssige fordeling af puljemidlerne, da der kan være visse stordriftsfordele ved indkøb af flere varmepumper, som afspejler sig i prisen til

varmekunden. Vilkårene er med til at sikre, at varmekunderne modtager den bedste og billigste løsning, der passer til deres individuelle behov.

Som nævnt ovenfor er der truffet politisk beslutning om, at puljen til individuelle løsninger skal udmøntes som støtte til varmepumper på abonnement.

B. Udvalgelse af fire leverandører

TEKNIQ Arbejdsgiverne finder det kritisabelt, at det kun er de fire leverandører udvalgt i henhold til bekendtgørelse nr. 807 af 23. juni 2016 om markedsetablering, der er omfattet af udkastet til bekendtgørelse og anfører, at det vil kunne ramme lokale installatørvirksomheder hårdt, når de vil se betydelig omsætning og arbejdspladser gå til de fire udvalgte virksomheder uden mulighed for reelt at konkurrere.

LS Energi anfører, at udvælgelsen vil føre til, at resten af de danske energiinstallatører vil blive holdt ude af markedet og dermed være i strid med konkurrenceretten.

Bekendtgørelsesudkastet udmønter et af de fire grundbeløbsinitiativer, der blev besluttet med energiaftalen. Ordningen skal understøtte, at der kan tilbydes en attraktiv alternativ varmeløsning, hvor en energitjenesteleverandør ejer, installerer, vedligeholder og driver en varmepumpe hos varmekunden.

Det har imidlertid ikke været muligt at have en endelig ordning klar i første halvår af 2019, der gælder for alle energitjenesteleverandører, henset til særligt ansøgningsperioder og Energistyrelsens godkendelse af de indkomne ansøgninger.

Da det imidlertid ikke kan afvises, at enkelte værker beslutter nedlukning allerede i 2019, er der oprettet en midlertidig ordning, som er genstand for denne høring. Den midlertidige ordning er nødvendig for at sikre, at der ikke er risiko for, at enkelte varmekunder står uden forsyning i 2019. Den endelige ordning om varmepumper på abonnement forventes at kunne træde i kraft den 1. november 2019.

Energistyrelsen understreger, at der er tale om en midlertidig ordning. Den endelige ordning forventes, som nævnt at træde i kraft november 2019. Energistyrelsen er enig i, at det havde været en mere optimal løsning, såfremt alle leverandører, der var interesserede i at varetage funktionen varmepumper på abonnement, kunne søge efter ordningen allerede pr. 1. september 2019.

I forhold til de konkurrenceretlige regler er der lagt særligt vægt på, at ordningen fungerer som et midlertidigt beredskab i en afgrænset kort periode, der er

nødvendig af hensyn til nødlidende varmekunders mulighed for alternativ opvarmning og at ordningen ikke har til hensigt at fastlægge en endelig regulering af markedet, ligesom varmesektoren i forvejen er præget af naturlige monopoler.

Til efteråret træder den endelige ordning i kraft, som gælder for alle leverandører, der opfylder de vilkår, der fastsættes i bekendtgørelsen for den endelige ordning.

C. Tekniske krav til varmepumpen

Dansk Gasteknisk Center a/s henviser til, at der vil være steder i landet, hvor el-nettet effektmæssigt vil blive udfordret af en sådan klyngeinstallation.

Dansk Gasteknisk Center a/s anfører endvidere, at det i energiaftalen af 29. juni 2018 ikke er nævnt, at det skal være eldrevne varmepumper, og Energistyrelsen opfordres derfor til at fjerne bindingen i § 5, stk. 2, til eldrevne varmepumper og alene henvise til varmepumper. Hertil bemærkes, at CO₂-belastningen for mindre gas- og eldrevne varmepumper ligger i samme interval, og at det for både el og gas er muligt at købe det certificeret CO₂-fri.

Dansk Fjernvarme ønsker oplyst, hvilken standard varmepumpens kvalitet og service skal leve op til, således at kunden kommer til at opleve en så problemfri individuel forsyning som muligt.

Dansk Fjernvarme anfører endvidere, at en individuel varmepumpe ikke i alle tilfælde vil være en optimal løsning, da mange forbrugere ved et lukningstruet fjernvarmeværk har dårligt isolerede huse og interne anlæg, som fordrer en høj fremløbstemperatur. For at komme ned på en fremløbstemperatur på 45 grader vil det kræve væsentlige ombygninger, som ikke vil være en god løsning, da der er tale om huse, som ofte har en handelsværdi på ca. 200-300.000 kr. Dansk Fjernvarme opfordrer derfor til, at ordningen udvides til også at omfatte individuelle biomasseløsninger.

Energistyrelsen bemærker, at effekten på el-nettet ikke selvstændigt reguleres i bekendtgørelsen eller er omfattet af vilkårene for tildeling af tilsagn. Energistyrelsen er dog enig i, at det vil være et relevant aspekt at undersøge i forbindelse med godkendelsen af projektforslag for nedlukninger.

Fsva. støtte til andre former for varmepumper end eldrevne varmepumper, er det som nævnt en politik beslutning, at tiltagene i energiaftalen udmøntes som støtte til eldrevne varmepumper.

Energistyrelsen bemærker herudover, at tilskudsordningen gælder for varmekunder, der er tilknyttet et fjernvarmeværk, som lukker. For at der kan

anvendes anden varmepumpe end en eldrevne varmepumpe, f.eks. en gasdrevne varmepumpe, vil varmekunden skulle være tilsluttet naturgasnettet. Da husstande, der forsynes med fjernvarme, i de fleste tilfælde, ikke samtidig forsynes med individuel naturgas, og tilskudsordningen kun omfatter fjernvarmeforsynede områder, vil det i praksis kun være eldrevne varmepumper, der er omfattet af tilskudsordningen.

Energistyrelsen er enig i vigtigheden af, at installationen og driften skal fungere problemfrit for kunden. Eftersom støtten gives til varmepumper på abonnement, vil det være i leverandørenes interesse, at varmepumpen installeres, så den kan drives så effektivt som muligt. Det er endvidere Energistyrelsens vurdering, at det ikke vil være hensigtsmæssigt, hvis kravene varmepumpernes kvalitet og service reguleres ved bekendtgørelse, da det vil være en konkret vurdering i hvert enkelt tilfælde, som det vil være mest nærliggende, at energitjenesteleverandørerne foretager.

Som ovenfor nævnt har der været et politisk ønske om, at støtten går til etableringen af varmepumper, og ordningen omfatter derfor ikke individuelle biomasseløsninger. Eftersom varmepumper kan møde en fremløbstemperatur på 55 grader, vurderer Energistyrelsen, at problemets reelle omfang vil være begrænset.

D. Sammentænkning med andre energibesparelser

TEKNIQ Arbejdsgiverne anfører, at bekendtgørelsen bør tænkes sammen med beslægtede initiativer, som f.eks. VE-godkendelsesordningen, der har til hensigt at sikre en høj kvalitet i installation af varmepumper. Det kan f.eks. gøres ved at stille krav om, at en virksomhed skal opfylde betingelserne for VE-godkendte virksomheder, jf. bekendtgørelse nr. 1047 af 26. august 2013.

Dansk Byggeri anfører, at det før installation af en varmepumpe bør undersøges, om der er potentialer for omkostningseffektiv energibesparelse i bygninger, så varmeforbruget kan optimeres. Dansk Byggeri anfører yderligere, at tilskuddet bør gøres betinget af, at varmekundens bygning, forud for udbetaling af tilskud, er undersøgt af en energirådgiver/Bedre Bolig-rådgiver eller lignende i forhold til oplagte energirenoveringsløsninger.

Energistyrelsen bemærker, at formålet med ordningen er at sikre en attraktiv, alternativ varmeløsning til varmekunder, som mister fjernvarmeforsyningen fra et grundbeløbsværk. Såfremt tilskuddet gøres direkte betinget af, at varmekunden skal have undersøgt energibesparende tiltag, vil det falde uden for ordningens formålsbeskrivelse. Der vil endvidere være risiko for, at det bliver unødigt besværligt for varmekunder at få etableret en varmepumpe på abonnement, hvis

muligheden herfor er betinget af bygningsundersøgelser og eventuelle efterfølgende renoveringer.

Herudover stiller Energistyrelsen det ikke som betingelse for tilskud, at en virksomhed skal opfylde betingelserne for VE-godkendte virksomheder. Det skyldes, at energitjenesteleverandørerne forventes at have tilstrækkelige egne krav til varmepumpenes installation, så leverandørerne kan drive dem så effektivt som muligt.

E. Indregning af omkostninger

Dansk Fjernvarme spørger til, hvilket forrentningselement de fire energitjenesteleverandører må indregne i deres omkostninger, og efter hvilke standarder Energistyrelsen vil vurdere de omkostninger, som udbyderne indregner i deres tilbud?

Dansk Gasteknisk Center spørger til, hvordan Energistyrelsen vil sikre, at tilskuddet går til en nedsættelse af varmekundens installationsomkostning, og om det er sikkert, at der er en installationsomkostning, når der er tale om en varmepumpe på abonnement.

Energistyrelsen regulerer ikke forrentningselementet i ordningen. Konceptet "varmepumper på abonnement" lægger op til, at varmekunderne kan indhente tilbud på markedsvilkår og indgå den aftale, som de finder mest fordelagtig. Ved opgørelsen af de støtteberettigede omkostninger tager Energistyrelsen udgangspunkt i kostprisen for en varmepumpe fratrukket evt. tilbagekrediteringer, rabatter og lignende ekskl. moms.

Energistyrelsen bemærker, at det fremgår af § 5, stk. 1, nr. 6, i udkast til bekendtgørelse, at det er en betingelse for at få tilsagn om tilskud, at tilskuddet fører til en direkte nedsættelse af kundens engangsbetaling til energitjenesteleverandøren ved installation af varmepumpen. Ved installation forstås, jf. § 2, nr. 6, "Rådgivning, dimensionering, tilkobling, indregulering og idriftsættelse af varmepumpen". Herved sikres, at tilskuddet går til en nedsættelse af varmekundens installationsomkostninger. Energistyrelsen er imidlertid enig i, at dokumentationskravet kan præciseres, hvilket vil blive ændret i den endelige bekendtgørelse.

F. Tekstnære bemærkninger

Dansk Gasteknisk Center (DGC) anfører, at formuleringen "godkendt projektforslag" i § 4, stk. 4, nr. 3, bør præciseres, så det fremgår, hvem der skal have godkendt forslaget.

Intelligent Energi anfører, at formuleringen af § 6, stk. 1, nr. 2 og nr. 3, gør det uforudsigeligt, hvorvidt man kan få tilskud.

Danske revisorer anfører, at § 9, stk. 4, kan være lidt svær at forstå, idet det bestemmes, at regnskabet skal bekræftes af en revisor. Det fremgår imidlertid af stk. 3, at dette allerede er et krav for beløb over 500.000 kr. Danske revisorer spørger i den forbindelse, om stk. 4 så kun gælder for beløb under 500.000 kr. (reguleret i stk. 2). Hvis det er tilfældet, bør det præciseres i teksten.

Danske Revisorer anfører herudover, at det i § 9, stk. 1, bør tilføjes, at Energistyrelsen udarbejder en regnskabsinstruks, som nærmere redegør for indholdet i regnskabet og slutrapporten. Herudover bør revisorinstruksen i § 9, stk. 3, også bør indeholde et koncept for en standard revisorerklæring, ligesom revisorinstruksen også bør indeholde en redegørelse for, hvad der skal foretages af arbejde af revisor vedrørende § 9, stk. 4.

Energistyrelsen er enig i, at bestemmelsen i § 4, stk. 4, nr. 3, kan præciseres yderligere for at skabe den fornødne klarhed. Energistyrelsen præciserer bestemmelsen i bekendtgørelsen.

Tilskudsordningen er omfattet af gruppefritagelsesforordningen, hvorefter det er et krav, at ordningen har tilskyndelsesvirkning. Formuleringen i § 6, stk. 1, nr. 2, skal ses som en præcisering af, at betingelsen om tilskyndelseseffekt skal være opfyldt. Dvs., at ordningen ikke omfatter bindende aftaler, som er indgået inden tilsagn om tilskud er givet, herunder aftaler der ville være blevet indgået uanset ydelsen af tilskud efter bekendtgørelsen.

Formuleringen i § 6, stk. 1, nr. 3, indebærer, at i de tilfælde, hvor det ikke er muligt, f.eks. af tekniske årsager, at installere en varmepumpe, kan der ikke gives tilsagn om tilskud.

Fsva. § 9, stk. 2-4, bemærker Energistyrelsen, at bestemmelserne tjener forskellige formål. Energistyrelsen tager kommentarerne til efterretning, men finder ikke anledning til en ændring af bekendtgørelsen. Energistyrelsen tager kommentarerne med i overvejelserne og vil sørge for klarhed gennem revisorinstruksen samt vejledningsmaterialet til ansøgningen.

G. Øvrige

Dansk Gasteknisk Center anfører, at det korrekte navn for "grundbeløb" er "det produktionsuafhængige elproduktionstilskud", da beløbet aldrig har været tænkt som et grundbeløb.

Forbrugerrådet TÆNK anfører, at Energistyrelsen bør bemyndiges til at føre tilsyn med, at forbrugerne ikke udsættes for urimelige vilkår.

Dansk Fjernvarme anfører, at puljen kun står til at gælde i 2020 og spørger, om hele puljen på 70 mio. kr. forventes at være brugt på 1,5 år.

Intelligent Energi anfører, at udkast til bekendtgørelse ikke eksplicit forholder sig til tidshorisonten for installationen af en varmepumpe og opfordrer Energistyrelsen til at sikre, at selskaberne har mulighed for at sikre, at varmekunderne ikke står uden varmekilde i tilfælde af, at Energistyrelsen ikke har kunnet nå at meddele tilsagn.

Energistyrelsen bemærker, at begreberne grundbeløb hhv. det produktionsuafhængige elproduktionstilskud begge benyttes til at beskrive det pristillæg, der ydes i overensstemmelse med reglerne i lov om elforsyning § 58, stk. 1, nr. 1 og 2. Eftersom begrebet "grundbeløb" i højere grad end det produktionsuafhængige elproduktionstilskud er blevet anvendt til at beskrive pristilægget for visse former for elektricitet, er det vurderet mest hensigtsmæssigt at videreføre denne betegnelse i bekendtgørelsen. For at der ikke skabes tvivl om, hvilke værker der er omfattet af bekendtgørelsen, er der i § 2, stk. 1, nr. 3, indsat en definition på "grundbeløbsværk", der således dækker over de kraftvarmeanlæg, der modtog pristillæg under ordningerne grundbeløb 1 og 2 samt tredlestarriffen, jf. lov om elforsyning § 58, stk. 1, nr. 1 og 2.

Energistyrelsen bemærker, at aftaleforholdet mellem energitjenesteleverandøren og varmekunden for varmepumper på abonnement som udgangspunkt reguleres af de almindelige forbrugerretlige regler og reguleres derfor ikke i bekendtgørelsen.

Ift. regulering af tidshorisonten for installationen af varmepumper bemærker Energistyrelsen, at der først skal foreligge et projektforslag for lukning af værket, som skal være godkendt af kommunalbestyrelsen i overensstemmelse med reglerne i projektbekendtgørelsen¹. Herudover fremgår af § 5, stk. 2, at Energistyrelsen kan fastsætte frister for afslutning af installationen samt frist for anmodning om udbetaling. Energistyrelsen er enig i, at det bør sikres, at varmekunder ikke står uden varmekilde. Det er imidlertid Energistirelsens vurdering, at hensynet hertil allerede varetages ved bekendtgørelsens nuværende udformning.

¹ Bekendtgørelse nr. 1792 af 27. december 2018 om godkendelse af projekter for kollektive varmeforsyningsanlæg.

Energistyrelsen bemærker endvidere, at der er afsat en samlet pulje på 70 mio. kr. i perioden fra 2019-2023. Beløbene fordeler sig som vist i skemaet nedenfor, og beløbene kan ikke overføres mellem de enkelte år. For midler afsat i 2019 (hvor varmeforsyningen lukker senest i 2020) er der udarbejdet en midlertidig ordning, som denne høring vedrører. Den midlertidige ordning har karakter af et beredskab, såfremt nogle varmekunder mister deres fjernvarmeforsyning, inden den endelige ordning er tilgængelig og er kun gældende i 2019.

	2019	2020	2021	2022	2023	I alt
Afsatte midler (mio. kr.)	10	20	20	10	10	70
Ordning	Midlertidig ordning	Endelig ordning				